

DANISH B – STANDARD LEVEL – PAPER 1 DANOIS B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 DANÉS B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 16 May 2005 (morning) Lundi 16 mai 2005 (matin) Lunes 16 de mayo de 2005 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET - INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS - INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

2205-2229 5 pages/páginas

TEKST A

SPRING KØEN OVER!

Hvorfor spilde tid på at være nummer syv i køen, når du kan betjene dig selv over internettet. Der er masser af tid – og gode penge – at spare, hvad enten du skal i biffen, tjekke lønkontoen eller bestille en bog på biblioteket. Tekst: Anders Houmøller Thomsen

[-X-]

En kæmpefordel ved at klare bankforretningerne foran skærmen er, at du sparer penge, når du selv indbetaler dine girokort.

Når det haster med blomster til Hilmars fødselsdag,
kan interflora.dk være
redningen. Her kan du med
kort varsel bestille en buket
blomster til både ind- og udland,
for Interflora trækker på over 50.000
butikker i ca. 175 lande, når det
gælder blomsterudbringning. Betaling
sker via Visa/dankort o.l. Du kan også
skrive en hilsen til modtageren via

bestillingssiden eller få vedlagt et voicecard, hvor modtageren hører en personlig hilsen fra dig, når kortet åbnes. Det koster dog ekstra og kræver, at du ringer og indtaler en besked. Ved bestilling inden kl. 12 på hverdage garanteres levering i hele Danmark samme dag.

Nu kan du også bruge nettet, når du skal have en tid hos f.eks. frisøren, tandlægen eller optikeren. Kig ind på ebooking.tdconline.dk, hvor du finder en liste over de steder, der tilbyder ebooking. Det virkelig smarte er, at du kan få en påmindelse om aftalen via sms eller mail. Så glemmer du ikke aftalen så let.

Ca. 40 biografer er tilsluttet biografbillet.dk, hvor du søger på den film, du vil se, eller den biograf, du vil se filmen i. Bestillingen er enkel: Du skal bare oplyse telefonnummer, navn og password (som du skal bruge, hvis du senere vil annullere din bestilling). Som det

oplyses på biografbillet.dk, er nogle biografer også omfattet af en særlig print selvløsning, andre af en ordning med såkaldt ebillet-kort. Med ebillet-kort slipper du for at troppe tidligt op for at hente dine billetter (læs mere på www.ebillet.dk).

TEKST B

5

ØNSKE: Færre dræbte cyklister under lastbilhjul!

af Claus Steffen Hansen landsformand Dansk Cyklist Forbund

25

30

35

40

Når jeg læser om lastbiler, der dræber cyklister, tænker jeg tit på en 9-årig pige fra Ry i Midtjylland, der for mange år siden på vej til skole ventede med sin cykel i et trafikeret kryds på at komme over hovedgaden. En stor lastbil kørte frem ved siden af hende. Hun holdt helt inde i vejsiden, og stod af cyklen og trak sig lidt ind på fortovet. Alligevel dræbte lastbilen hende få sekunder efter.

- 10 Hvorfor bliver vi ved med at finde os i det? Hvorfor ofrer vi en cyklist om måneden, fordi lastbilchaufførerne ikke kan se sig nok for? Hvorfor er der allerede i år dræbt 6 uskyldige mennesker under højresvingende lastbilhjul?
- 15 Dansk Cyklist Forbund har foreslået til folketinget, at et specielt cykelspejl eller en IT-løsning (videokamera) skal gøres obligatorisk på alle store lastbiler. Dette forslag, der vil betyde en merudgift på op mod 1250 kr. på 20 en lastbil til et par millioner, kan forhåbentlig ikke undgå at blive vedtaget.

Vi må lægge ører til mange slags undskyldninger fra vognmænd og chauffører, for at de ikke allerede har anskaffet overvågningsudstyr:

- "Vi får alt for mange spejle at kigge i."
  "Vi er tidsmæssigt pressede."
- "Vi skal spise, drikke og snakke i mobiltelefon, mens vi kører." Jamen, der er da virkelig meget at se til, og jeg vil ikke hænge chaufførerne ud, fordi jeg synes da også, at det er synd for dem, at de bliver nødt til at køre videre og slå os ihjel, fordi de ikke kan se os!

Jeg håber, at interessen for problemet ikke forsvinder, før vi får løst det. Den politiske vilje til reelt at gøre noget ved det har hidtil ikke været til stede. Det drejer sig jo "kun" om unge kvinder, ældre fodgængere og børn. Men vi vil ikke, som visse folkeslag engang praktiserede, ofre en ung pige en gang om året - eller om måneden - på transportens alter.

Vi vil ikke finde os i det mere!

Dansk Cyklist Forbund

25

30

TEKST C

En sejlivet saga

Plus Magazine har sendt et bogmærke afsted som stafet. Direktør for Det Danske Sprogog Litteraturselskab Jørn Lund har sat det i *Fiskerne* – Hans Kirks debutroman fra 1928.

- Fra boghylderne med danske klassikere lader direktør og professor Jørn Lund roligt fingeren glide hen over de mange bogrygge, indtil han når til K som i Kirk. Hans valg falder på *Fiskerne*.
- "Det er en bog man husker, når man én gang har læst den. Den er elementært spændende, og man møder nogle mennesker, der gør indtryk. Og så er den skrevet i et på én gang enkelt og udtryksfyldt sprog. Da jeg for mange år siden underviste gymnasieelever, var det en af de romaner, som kunne engagere dem, selv om de unægtelig havde anderledes livsbetingelser end fiskerne ved Vesterhavet," siger Jørn Lund.

"Romanen er sejlivet som de fiskere, den portrættere, og dens temaer er lige så relevante i dag, som de var, da den udkom. Bag den fine samfundsbeskrivelse ligger der et ideologisk aspekt. Fiskerne var en del af datidens proletariat, og det afsporede i følge kommunisten Hans Kirk deres kamp for en bedre tilværelse. I romanen samler de sig om at dyrke en streng gud i stedet for at lave om på det samfund, de lever i. Men Kirk har alligevel sympati for dem, selvom han nok kunne ønske sig, at de kæmpede for et andet samfund i stedet for en religion," fortsætter han.

Kampen om værdierne

- 35 "Også i dag lever vi i en tid med ideologiske og religiøse brydninger og en intens debat af samfundets, virksomhedernes og den enkeltes værdier. Kommunismen er nedkæmpet, men andre værdier er kommet til debat i stedet.
- 40 Vi ser fx at flere danske virksomheder vælger værdibaseret ledelse, fremlægger etiske regnskaber og ser, hvordan de i højere grad end tidligere forsøger at "brande" sig på deres værdier," mener Jørn Lund.
- Nutiden er også præget af mange religiøse brydninger: "Tænk bare på de kampe, der hver dag kræver ofre verden over. Vi kan sidde foran tv-avisen og have svært ved at begribe, hvordan parternes had kan blive så voldsomt. Religiøs fanatisme findes alle steder og til alle tider, og *Fiskerne* kan læses som en litterær kommentar til de problemer der opstår i dens kølvand", forklarer Jørn Lund.

TEKST D

Seks stykker frugt eller grønt

Flere og flere danskere sørger for at spise sundt og få motion regelmæssigt. Kampagner rettet mod rygning, dårlige madvaner og livsstilssygdomme ser ud til at have hjulpet. I hvert fald hvis man spørger danskerne. De fleste af dem tror nemlig, at de får frugt og grønt nok. Men en ny undersøgelse foretaget af Sundhedsstyrelsen viser nu, at danskerne får alt for lidt. Hver dansker indtager i gennemsnit cirka 300 gram frugt og grønt om dagen - det er 300 gram mindre end anbefalet.

En af de væsentligste grunde til at vi bør spise mere frugt og grønt er, at det nedsætter risikoen for at få både kræft og hjerte-kar-sygdomme betydeligt. Det skyldes, at frugt og grønt indeholder vigtige vitaminer, mineraler og kostfibre. Som tommelfingerregel bør alle over ti år spise mindst seks stykker grønt (100 gram stykket) om dagen, mens børn under ti år kan nøjes med fire.

En anden god grund er, at det giver øget velvære i hverdagen, hvis man skifter cola og chokolade ud med et glas juice og et stykke frugt. Men som nogle deltagere i undersøgelsen gjorde opmærksom på, så kan det være svært at få tid til at tænke på kosten i en travl hverdag med fuldtidsjob, familie og fritidsinteresser. Andre kritiske røster blandt deltagerne mente, at de mange sundhedskampagner fører til, at man snart ikke kan ryge en smøg eller spise junkfood uden at få dårlig samvittighed.

I følge direktør i Sundhedsstyrelsen, Helle Vad, vil man på baggrund af undersøgelsen fokusere mere på praktiske tips og nemme huskeregler i fremtiden: "Et godt tip til arbejdspladser, institutioner og private er at gøre det til en vane at stille frugt frem til fx møder og i kantiner. Lad dig friste og frist andre. Det skal være let at snuppe et æble, en appelsin eller en blomme. Og derhjemme bør man sørge for, at der er mindst én grøntsag eller ét stykke frugt til hvert måltid". "Og husk", slutter Helle Vad "frugt og grønt giver farve og smag på din dag."